

Datum: 21.05. 2025.

Broj: 02-06-1035

TI BiH o novom Zakonu o slobodi pristupa informacijama Brčko distrikta: Nedopustivo je građanima uskraćivati pravo na žalbu

Banja Luka, 21. maj 2025. godine: Transparency International u Bosni i Hercegovini (TI BiH) upozorava vlasti Brčko distrikta da u nacrtu novog zakona koji reguliše oblast pristupa informacijama, postoje brojne manjkavosti koje su suprotne međunarodnim standardima i koje građanima uskraćuju pravo na žalbu čime im se nameću dodatni troškovi. TI BiH je Skupštini Brčko distrikta dostavio komentare na nacrt novog Zakona o slobodi pristupa informacijama koji će biti razmatran na današnjoj sjednici, a najspornije je to što uopšte nije predviđena mogućnost žalbe na odluku organa od kojeg se traže informacije od javnog značaja.

To će u praksi stvoriti dodatni prostor vlastima da od javnosti kriju ključne informacije o svom radu, potrošnji javnih sredstva i drugim informacijama od javnog interesa, te će primorati građane, medije i civilno društvo da pokreću skupe sudske sporove. To će iziskivati dodatne troškove za zastupanje advokata, sudske takse na tužbe i presude i za očekivanje je da će veliki dio njih u startu odustati.

Uskraćivanje prava na žalbu je nedopustivo jer je jedno od osnovnih načela upravnog postupka “načelo dvostepenosti” a ovo pravo garantovano je i Ustavom BiH u koji je inkorporirana Evropska konvencija o ljudskim pravima i slobodama. Isto tako, određene norme su u suprotnosti s međunarodnim standardima, uključujući odredbe Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama, kao i Konvencije Vijeća Evrope o pristupu službenim dokumentima (Tromsø konvencija).

Sporno je i to što su prekršajne odredbe koncipirane tako da se odgovorna lica kažnjavaju samo ako ne postupe po nalogu nadzornog organa, dok potpuno izostaje sankcija ako nezakonito postupaju prema podnosiocima zahtjeva. Brčko distrikt je do nedavno primjenjivao zakon BiH koji reguliše ovu oblast ali je donošenjem novog zakona na državnom novou u paketu tzv. “evropskih zakona” došlo do potrebe regulisanja ovog pitanja na nivou Distrikta. Međutim predloženi nacrt nije usklađen ni sa evropskim standardima, ni sa zakonima na drugim nivoima. Zbog toga TI BiH apeluje na poslanike da u skupštinskoj proceduri vrata nacrt na doradu jer novo rješenje treba da unaprijedi stanje u ovoj oblasti, a ne da ga dodatno pogorša.